

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŐ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponta, a vasárnap és péntek kivételével.

Flonzetési ar.

Helyben házhoz hozva vagy vidékre postán
küldve:

Egész évre 10 ft —
Félévre 5 ft —
Negyedévre 2 ft 50
Egy hónap 1 ft —

Hirdetési díj:

Or-hatáskörpénstör egy szeri beirtakadótól
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 20 kr
Nyilttér 4 hábasó pénstörét 20 kr.

XII. évfolyam. 1885.

Debreczen. Szerda, május 20.

97. szám

Az örök korteskedés.

II.

(6) Ami pedig most következik, az kissébb dolog, de ez is elegendő világosság arra, hogy felismertessék a Tárjagosi Illéskedés:

A Madarász József sárkeresztúri kerületében, tudvaleg, alig van intelligens ember, de minden faluban van egy néptanító, s ezek kivétel nélkül a Madarász József hívei. Nincs is ellene semmi kifogásunk. Ha szeretik Madarászt, az ő dolguk és szerelmi viszonyukba nem akarunk avatkozni. Elég az hozzá, hogy a néptanítókat mint nem helyest hozták föl Madarász előtt Trefort amaz intézkedését, hogy tanfelügyelőknél nem a néptanítókat nevezze ki, hanem más osztályokból szed embereket; s kértek, tegyen e dolgban valamit.

Hogyne lenne! Tudják azt, hogy a jó kortes minden képviselő előtt kedves ember, s hogy ennek kérését, ha csak lehet, teljesíteni szokták a képviselők. Madarász azonban felül meg kapott is rajta, hogy Trefortba belékölt. Nem is késett vele. Vágott hozzá a néptanítók érdekében egy olyan interpellációt, hogy kihallgasson Sárkeresztúrra.

Ez ellen sincs semmi kifogásunk, hanem van aztán az ellen a korteskedés ellen, melyet az interpellációval a miniszter válaszával úgy mellékesen elkövetett.

Trefort, amint várni lehetett azt változta, hogy: „Ott veszem a tanfelügyelőt, ahol találom. Ha néptanítók közt találom rá alkalmas egyént, onnan, ha ott nem találom hát máshonnan.“

Ami nagyon természetes, mert a nélkül, hogy a néptanítóknak akar tekintélyükből, akar érdemeikből levonni kivánnánk, megfogják nekik engedni magok is, elismerik magok is, hogy ma még (később lehet, sőt hisszük, hogy bizonyára lesz is) de ma még nincs kifejlődve tekintélyük annyira, amennyire, hogy kifejltöve legyen, egy ilyen állás követeli,

sem jövedelmeik nem voltak még eddig olyanok, hogy a társadalmi érintkezések magasabb igényeinek megfelelő fellépést elsajátíthatták volna. Hogy mindez később megjön, nemcsak reméljük, de akarjuk is, még pedig fokozatos fejlődéssel, nem pedig oly erőltetéssel a dolognak, hogy a társadalom minden osztályával érintkező tanfelügyelői állásra, minden áron csak néptanító nevezessék ki. Hát mondjuk, amit Trefort mondott, azt a józan ész és felfogás szerint mondta a nélkül, hogy a néptanítókat csak érintette volna is, sőt minden a néptanítókra való akar hivatkozást, akar megjegyzést gondosan került, nagyon jól tudván, hogy bármely efféle megjegyzést félremagyarázna, tökélesítésre használta fel Madarász. Plane tudni lehetett, hogy az interpelláció másrésztől oly törbejtés akar lenni, melyből nem vergődhetik ki a miniszter. A néptanítókról akarmit de valamit szólnia kell, s legyen az akarmi, de oda fog magyaráztatni Madarász által, hogy a néptanítók sértésnek vegyék. Trefort felismerte a kelepzést és úgy szólván még a „néptanító“ kifejezést is került. Valasza egészen tárgyilagos volt és általános helyesléssel fogadtattott.

Nem így Madarász József által. Madarász József belátta ugyan, hogy reményekben csalatkozott, de kortesfogásától azért nem állt el; nem fogadta el a miniszter válaszáat; mért? — „Mert abban sértést látott a néptanítók ellen.“ Hogy mitéle sértést? Hogy melyik szót avagy kifejezést találta sérelmesnek, azt nem mondta, — ám találják ki a néptanítók, — elég az ha ő reá mutat, hogy a válaszban sértés legyen.

Semmi kétség, hogy a sárkeresztúri kerület néptanítói a választ szintén sérelmesnek fogják találni. Hogy miért? Azt ugyan nem fogja helyesen okadatolhatni senki, de ha Madarász annak találta, mégis csak kell benne lenni valami sérelmesnek. Madarász pedig annak találta azért, mert hogy annak fogja találni, feltette magában még az interpelláció előtt.

Mert tessék az ellenzéki interpellációkat jól szemügyre venni, hát kortescséből lesz elmondva valamennyi. Az az ma már az egész ellenzéki állásfoglalás nem egyéb, mint minden további komoly cél nélkül való, országos önző korteskedés Tisza ellen.

Es ezt, a pusztán korteskedésből agitáló Ruczaháti Illéskedést nem lehet hovatovább annyira leplezni, hogy a kormány elleni támadásokban maga a nagyközönség föl ne ismerje a kortes célt. Nemsokára megérjük, hogy amint egy ellenzéki képviselő felszólal avagy interpellál, a közönség már előre és mosolyogva fogja kérdezni: Vajjon mi ennek a kortes célja? Es csak keresve ráfog akadni bizonynyal.

Csak hogy nem ez egy ellenzéknek a feladata, mert ilyen feladattal az igazságszeretet nemcsak hogy meg nem férhet, de mint érzék, tökéletesen eltompul, s odaviszi az embert, a hova már vitt is nagyon sokat, hogy t. i. a kormány cselekedete felett helyes bírálatot mondani nem lesz képes és ebből kifolyóan nem lesz képes arra, hogy az ország helyzetét megítélje.

S vajjon nem mutatkoznak e jelenségek már most is? Mert hogy lehetne az máskülönben, hogy a kormány mindig rosszat csinál; mindig helytelen manipulációkba megy; mindig az ország kárával dolgozik; folytonosan a gazdák elpusztítására, az ipar tönkretetésére működik sat, s még egy olyan országos kiállítást mutat be a világnak, amelyen a magyar ipar és gazdaság eddigelé még csak nem is álmodott productumokkal áll elő. Es ekkor az ellenzéki lapok elkezdik a kiállítást, a haladást megénekelni, a kormányt pedig ütni, csapni, rágalmozni, szóval tökéletesen jelezni azt, hogy most már sem józan felfogásuk, sem ítélő tehetségük nincs helyén, hogy megölte azt a korteskedés, a mi után okos embernek menni nem lehet.

VII.

Regéczy bácsi szívesen fogadta másnap a vendégeket. A vén korhely mindég örült ha valaki jött a házhoz. Titulus bibendi, a vendég kedvéért iszik a házi gazda is, s az asszony nem szémbelhet, mint mások. Ebéd után rendszeren egy kis csöndes ferbli is ke-rekedik, a mi nagy vigasztalás az embernek ebben a nyomoruságos világban, főleg ha az ember egy kicsit segít magán s néha alulról is kihuzza a kártyát. A vendég nem igen szokott a házi gazdának a körmére nézni. Egyébkint Regéczyék nem voltak már magukban ezen a napon. Volt már egy vendégük. Magas, szálas fiatal ember, zöldhajtós és szürke kabátban, térden felül érő nagy öblös száju eszámában. A gróf Martalóczy erdésze a szomszédból.

Ugy látszott, Regéczynek resteli kissé ezt a látogatót fővárosi rokona előtt, mert félrehuzta az ügyvédet és sopánkodva kezdte neki beszélni:

— Istenem! Mit csináljunk? Szegények vagyunk, Lénárd, nagyon szegények! Ma-holnap dobra ütök fölöttünk a házat; nem lesz, hova lehajtani fejünket. Szerencsétlenségünk, hogy azzal a Bábolnnyal megismerkedtünk. Valamivel csak tovább elhuztuk volna még. De mióta az kezdett a házunkhoz járni, sok fölment. Nagyon sok. Csak nem mutogathattuk a koldus voltunkat olyan vendég előtt. Már csak a leányunk végett sem mutogathattuk. Es csak a mennyi a drága ruhákra fölment, az is rengeteg pénz. Meg a háztartás, meg egyéb. Nem fukarkodhattunk. Nem ronthattuk el az Emma szerencsésjét.

A nagyravagyó, kevély asszony olyan iláztatott volt most. Mindent csak az Emma szerencsésjéért. Ó magáért nem tett volna semmit. De hát az Isten nagy szerencsét

Országgyűlés.

Budapest május 19.

A képviselőház, mai napirendjének összes tárgysorozatát elintézte a nélkül, hogy egy-nél is felszólalás történt volna. Mindenben a bizottságok jelentései szerint határozott a ház. Pap Elek, nem tudni hanyadszor, kiadta a ház, Verhovai mentelmi jogát pedig nem függesztette föl, ugy, a mint a mentelmi bizottság javasolta.

Holnap ó. u. 2 órakor tart a ház ülést egy förendházi (a vízjogi törvényjavaslatra vonatkozó) izeit átvétele végett.

A förendházban ma szintén volt ülés, melyen vita nélkül megszavaztattak a magyar államvasutak, ezek gépgyára, valamint a diósgyőri gyár forgó tőkéjének beszerzéséről, továbbá a békés-bihari és a mátrai helyi érdekű vasutak engedélyezéséről szóló törvény javaslatok.

Tisza Kálmán felköszöntője az iparosokra.

Hétfőn délután 4 órakor a kiállítók díszebéde rendeztek a kiállítási elnökség tiszteletére s ez ünnep, melyre a kiállítók meghívták az ünnepeleken kívül a kormány tagjait, a főváros s a polgári és a katonai hatóságok élén álló vezérférfiakat, a kiállítás rendezésében részes tisztviselőket, a saját képviselőit, egy imposables és emelő tüntetésé vált, mely a maga méltóságos és emelkedett hangulatu lefolyásában, meggyőzőn mutatta, hogy a nagy munka fényes sikere, melyre mindnyájan büszkék vagyunk, valódi nemzeti siker s hogy így annak vezető munkásai az egész nemzet lelkes elismerésére tarthatnak számot.

A banketten számos hivatalos és lelkesítő toaszt után Tisza Kálmán miniszterelnök szólt.

Percezkig tartó viharos éljenzés hagzott fel, mikor a kiállítók látták, hogy a miniszterelnök szólni készül. Csak nagynehezen csillapodott le a zaj, de az éljenzés a miniszter rövid beszéde alatt újból és újból kitört és valóban megkapó arányokat öltött az ovatió, mikor a miniszterelnök bevégezte szavait.

Tisza Kálmán miniszterelnök ezeket mondá:

Egy idő óta annyira hivatalosan működtem, hogy jól esik a hivatalos működéseim

mutatót a leányának. Es becsületes stafi-rungról kellett neki gondoskodni; rongyosan, ruhátlan csak nem mehetett a Bábolnay-kastélyba.

— Biz isten, az utósókat költöttük el rá, de becsületesen kistafiroztuk volna! — dicsekedett és sopánkodott egyszerre a szánaudó gúgós asszony. — Nem vallottunk volna szeggyent. De most minden oda lett! Tönkre jutottunk végkép!

Eltakarta arcát két kezével s talán sirt is.

— Végünk van, Lénárd! — folytató néhány percz mulva. — Most már végünk! A zsidók mind ránk estek. Nem várnak tovább. Oh, ha Bábolnay legalább egy végrendelettel gondoskodott volna sorsunkról!

Szikszay Lénárdnak rosszul esett hallgatni ez önző jajgatást, de kénytelen volt mégis felelni rá valamit.

— Azon már nem változthatni, Biri Hanem ha talán Bábolnay Gerőhöz fordulnátok . . .

— Oh, arra már én is gondoltam! — suttogá az asszony félénken. — De ha Emma megtudná? . . . Mikor először csak úgy távolról előhoztam, azt hittem, hogy szétép a körmeivel, a milyen dühösen felém rohant s a milyen rettenetesen szikráztak a szemei! . . . Nem is képezel, hogy milyen lett most az a leány! . . . Nem lehet ráismerni, annyira megváltozott, mióta ez a szerencsétlenség történt . . . Persze, hogy a bánat . . . a fájdalom . . . a fájdalom . . . Nagy csapás is az, mikor már ki van tűzve egy hó nap mulva az esküvő . . . és olyan gazdag vőlegény . . . az a gyönyörű kastély . . . paradicsom lett volna az egész élete . . .

(Folyt. köv.)

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

NYOMRÓL NYOMRA.

(Beszély.)

Irta: **Vértési Arnold.**

(Polytatás.)

Az ügyvéd csaknem hanyatt esett, ugy megdőbbsent, ugy megrzódott. Nyelve dagogva ütődött fogaihoz s halkán, alig hallhatólag merte csak kérdezni:

— Tehát mégis József? . . . Bizonyosan jelei vannak önnek rá? . . .

Kovács ur egy perczig nem szólt. Szemei nem látszottak lehunyt pillái alól és élettelen arcának kifejezéséből mit sem lehetett kiolvasni. Csak aztán szólalt meg hidedgen:

— József vagy más valaki. Csak annyit sejtök, hogy Bábolnay Mihály ur nem üt tel márczius 7-ikén Szöllösön a vasútra.

— Miből sejtí azt?

— Mert az a rókaprémus ur, kit a rakatári szolga azon este a pályaudvarban látott, szivarozott, Bábolnay Mihály ur pedig, mint a cselédek nekem beszéltek, három hét óta nem szivarozott már, — ugy hiszik, valami fogadás folytán.

— Ez nagyon csekély bizonyíték, — viszonzá az ügyvéd.

— Csekély, — felelt Kovács ur, — nem tagadom, hogy csekély; de csekélységből lesznek nagy dolgok. En kérdezősködtem minden aprólékos dolog felől. Meglehet, hogy annak kilenczvenkilenc századrésze haszontalanság, de lehet közte egy századrész, ami nyomra vezet.

— S ön azt hiszi, hogy az igazi nyomra vezet.

— Azt hiszem. Meg vagyok győződve, hogy Bábolnay Mihály heftőn, márczius 7-kén, mie őtt a vasúthoz ért volna, már eltűnt.

— Világos nappal?

— Már este felé volt. Különben a tájt, a területet kell ismernem, mielőtt itéletet mondanék.

Szikszay Lénárd ügyvéd urnak hevesen dobogott a szíve. Mindinkább közelebb érnek tehát a rejtélyes gyilkosság színhelyéhez, mindinkább oszlik a homály, mely a büntényt takarja; Szikszay Lénárd ur meg lehet elégedve. Es mégis oly esodálatos aggodalom szorítja el szívét,

— Még egy kérdésre feleljen Kovács ur — szól halkán és igyekszik elfolytani szívének heves dobogását. — Alapos gyanuja van önnek József ellen?

— A mint vesszük, — felelt a fiatal ember szárazan. — József nem tudja igazolni, hol volt ama heftőn délután három órától fél hétig. Ezt nem tartotta érdemesnek kutatni eddig senki. De én azt állítom, hogy a gyilkosság ez idő alatt történt: háromtól hatig.

— Talált ön még valami egyéb nyomot?

— Semmi különöset.

— Ragaszkodik tehát még tovább is ahoz a szándékához, hogy holnap megakarja tekinteni Szöllösön a hely színet?

— Természetesen, — viszonzá a sovány emberke, — álmosoknak látszó szeméit hunyorgatva.

Jó éjt kívántak egymásnak az ügyvéd ur lankadtan dőlő ágyára. Nagyon kimerültnek érezte magát és még sem birt elaludni. Oly izgatott volt, feje úgy fájt, egész teste oly tüzes. Idegei rángatództak s úgy érezte mintha egész agya kifeszítve lett volna. Lázasan hanykolódott ágyában még éjjelen tul is, míg végre hajnal felé nagynehezen elaludt.

aviz. agában, szervek bántalmi-bántalmaknál, a . . . 2138 sz. alá . . . SINGER . . . 19. — 18.60 . . . 17.20 . . . 16. — 15. — 14.20 . . . 13.60 . . . 12.60 . . . 11.40 . . . 10.20 . . . 8.40 . . . 5. — 4.40 . . . 4.20 . . . 3.60 . . . 10. — 9.40 . . . LISZT . . . 17. . . krral drágább.

befejezése után, a hivatalos toastok befejezésével, egy nem hivatalos toastot, vagy a mint mondják, vad toastot mondanom. (Élénk derűtség halljuk!) Igyekeznünk fogok, hogyha a toast vad is, de a mit mondom, azért vad ne legyen. (Élénk derűtség. Eljenzés.)

Emelem poharamat két dologért Egyik az, hogy mindinkább tányt nyerjen azon meggyőződés — melynek kiállítás is kifejezése — hogy nem ellentétesek a nemzetgazdaság különböző ágai érdekei. (Élénk helyeslés.) Ha virágzik az ipar, akkor virágzik a mező gazdaság is. Es erre eme em poharamat, hogy ezek virágoznak. (Élénk helyeslés.)

A másik az, hogy midőn a kiállítás meglepő eredménye — a mit tagadni nem lehet — élénken szól, vonjunk ki belőle tanulságot és aztán következtessünk belőle.

Tanulság szerintem az, hogy nem szabad elhinni, a midőn azt mondják, hogy Magyarország pusztul, tönkre megy, haladásra képtelen. Ezt elhíhetik sokan, de nekünk elhínnünk nem szabad; mert a ki ezt elhízi, annak munkaképe és ereje csökken. (Ugy van Ugy van!) Nekünk pedig a munkára szükségünk van. (Élénk helyeslés.) Es tanulság légyen e kiállításból az, hogy ne elégedjünk meg azzal, a mit elértünk, tekintsük azt úgy mint biztosítékát annak, hogy tudunk valamit elérni, de ne tekintsük úgy, mintha célunkat elértük volna. (Élénk helyeslés.) Azt hiszem e kiállítás bámulatos eredményéből mindenki, kormány, mezőgazda és iparos tanulhat, megtanulhatta, a tapasztalásból, hogy mi volt a jó, a mit követett, megtanulhatja, mely uton kell haladnunk és miképen kell eljárunk, hogy a célhoz közeledjünk (Élénk helyeslés.)

En tehát emelem poharamat a nemzetgazdaság terén működő különböző ágak solidaritására (Élénk helyeslés.) Emelem második szor poharamat arra, hogy a szerzett tanulások alapján arra törekedjünk, hogy ne megnyugvó pontnak tekintsük ezt, hanem ösztönöket a jövőre. (Helyeslés.) Es harmadszor emelem poharamat a minden haladás és művelődés alapfeltételére, a mit a koronás fő is kiemelt: a becsületes munkára. (Hosszas, szünni nem akaró lelkesült eljenzés.)

A fagyos szentek.

A hagyomány és a nép szája így nevezte el azt a három napot, mely május 12-től 14-ig terjed és melyet a naptárban mint Szent Pongrácz, szent Szervác és szent Bonifácus napjait ismerünk. A nép a közép kor óta ezeket a napokat tekinti az utolsó hideg és fagy zárkövének, mely néha oly végtetessé válik a szőlőkre és vitésekre, mint pl. az idén is hazánk számos vidékén. Az idén is a fagyos szentek közelétek a hófoknak tetemes elszállása jelezte a bekövetkező fagyot és hideget. Mindenkör voltak emberek, a kik az időjárás megjelölésével igyekeztek embertársaiknak hasznára lenni; a kalendárium-készítők rendszeren egy évvel előre megcsinálják az időjárást, az igaz, hogy jobbra nem találják el, de a nép azért hisz nekik. A tudósok, a csillagvizsgálók és a meteorológusok szintén sokat foglalkoznak az időjárással. A tengerészeknek minden időkben kedvező foglalkozásuk volt az időjárásnak kipihatólása.

A külföldi nagy világlapok, a Times és mások hőméreتي és légsúlymérieti vonalakkal, kerek-ütül-kasul húzott vonalakkal ellátott térképeket köröznek, olyanokat, a milyenek a mi meteorológiai intézetünk és

Az első gyánu.

Irlta: Karozag Vilmos.

„Naptárjegyzékek tisztviselőik számára” volt a címe annak a börböriktéba kötött könyvnek, a melybe Dálnoki Elemér az ő élete történetének minden nevezetesebb mozzanatát bejegyezte.

Nagyon örízte ezt a könyvet, mely valószínűleg ifjúi ledérkedésnek több rendbeli titkát is elárulhatta volna. Innen van, hogy mi is csak épen abba a két lapba vethettünk egy rövidke pillantást, mely nyitva áll Dálnoki előtt.

Azon a két lapon tett jegyzések azt bizonyítják, hogy Dálnoki ur életében idestova két esztendeje s mmi nevezetesebb mozzanat nem fordult elő, mert azon a két lapon a következő sorokat olvashatjuk:

1883. január 5.

„Ma délelőtt vezettem oltárhoz Szamosi Erzsikét. Érdeklőzesség. Kétszónos egyezkedés; megkértem, nekem adtak. — Erzsike elég csinos és elég szép leány; magamnak bevallhatom, hogy néha azonban bányának találok. Lethet, hogy én vagyok tulzoltan követelő. A pap előtt alig adott hangot... a hátam megtett a Muki felrohögött. — A kis menyecskét szoktatni kell, hogy a societásban szégyenemre ne legyen. . . . Végre tehát boldog vagyok, — szabad lettem összes adóságaimtól. Erzsikém apja gazdag ember, és a mi fő dolog, sokra becsüli a vejét.”

1885. február 5.

„A mézes-hetes, a vízitélések, bemutatások elmúltak, a báli esték is unalmasak. — Erzsike még mindig a régi. Nagyon bárgyu, nagyon jó, szó-

melyek a holnapi napnak valószínű időjárását jelzik. A New York Herald ebben a tekintetben is tud tesz a Times-on. Naponként jelzi azokat a hirtelen időjárási változásokat, melyek Európában, az Atlanti tenger partján és az Eszaki tengeren előfordulhatnak. Valamennyi vihar, a mely az Atlanti tenger keleti partjait meglátogatja, a nyugati oldalról jön. Ismerik az Atlanti tengeren áthaladó viharok körülbelüli sebességét és minthogy a táviró rendelkezésre áll, mindenkor lehetséges New-Yorkban a viharok Liverpool, Bécs vagy Budapest felé való közeledésének idejét jóval előbb megállapítani. Az időjárásnak ezt a nemét 1877-ben kezdték mavelni. 1878-ban 47 időjárás-küldeték Európába, tehát negyét havonként. Az 1878 diki novemberi öt nagy vihart is előre jóslták és ezek bámulatos pontossággal következtek be. A jelzések azóta is rendkívül pontosak. Ime egy példa.

A New-York Herald meteorológiai intézete New-Yorkból május 11-én a következő táviratot küldte Pánsba: „Nagy depressió, melynek központja az Ontario tava és melyet óriási ciklon követ, Halifax felé tart és valószínűleg nagy pusztításokat fog végbeinni egész Európában május 12-14-ke között.” Lehetlen az időjárást ennél pontossabban megjósolni. Tudvalevő hogy a fagyos szentek rossz hírűvének mindig a szép május 12-én, 13-án és 14-én szoktak hivatni. Különösen 14-én borzasztó vihar tombolt majdnem egész Európában; a kinek módjában állott, téli kabátot öltött és a fűtött kádatól mellé vonult.

Quelet, a brüsszeli konzervatórium igazgatója, szintén már évek óta foglalkozik az időjárás változásának okával. Az általa gyűjtött adatok alapján a következő tapasztalatokra jutott: Az év leghidegebb időszakai rendszeren január 7-től 11-éig terjed; január 22-én mérsékeltőbb időjárás veszi kezdetét, mely március elejéig tart és melyet korai tavaszának szoktak nevezni; március végén kezdődnek az equinoxialis szelek; április 9-től 22-éig és május 14-től 25-ig megint hideg és néha fagy uralkodik; a felelmetes vörös hold ebben nagy szerepet játszik és a fagyos szelek is máj. 12, 13 és 14-ére esnek; a mely időszak jun. 6-23-ra esik, e között a legmelegebb napok jun. 13 és 22-ike; június végén is nagy viharok szoktak következni; július 4-8-ka ismét nagyon meleg, ezek közé esik az év legmelegebb napja, mely tehát nem a július 21-től aug. 20-ig terjedő kánikulás napok közül vált; július 25-én és aug. 25-én tetemesen lehül a levegő az utóbbi bit aug. 15-én kezdődő meleg időjárás előzi meg; szeptember 14-én és 30-án rohamosan alászáll a hőmérő; a levelek sárgálnak és az őszi equinoxialis szelek kezdődnek; október 20-tól 29-ig és nov. 10-től 19-ig; hideg napok következnek be, melyekkel egyúttal a viharok is véget érnek; október 30-tól nov. 10-éig tart a vénasszonyok nyara; a havazás leggyakoribb decemberben és januárban.

Napi hírek.

— Az iparoskör disz-zászlója javára Zádor Lajos ur 2. frt volt szíves ajándékozni, mit a midőn a kör nevében ezennel nyugtáznai szerencsém van, egyszerűen kifejezését kívánok adni annak, hogy a kör megbízásából a zászló-szőgek készítése nálam eszközöltetik. Debreczen 1885. május hó 20-án Lőrincák László ékszerész mint az iparoskör zászló készítőbizottságának péntárosa.

fogadó, engedelmesség, türelmes, hü... közönséges feleség. Semmi életvidorság kellem, báj, kedvesség. Az az örökös szerencsés... még megbolondít.” Ime két év alatt az esküvő és a mézes-hetek óta Dálnoki ur életében semmi nevezetesebb mozzanatot nem fordult elő. Minő fontos dolog történhetett, hogy most oly izgatóttan nyitja fel a könyvet s feléje hajlik, hogy bejegyezzem valamit. Elmondom.

Egy félórával azelőtt jött haza az irodából. Az uton, mely a hivatalból lakásáig vezetett épen azon gondolkozott, hogy milyen halóspikás férj lett belőle, a ki mikor elvégezte dolgaif slaffrockba öltözik, felhúzza a papucsokat, a mivel a felesége ajándékozta meg házasságuk második évfordulója napján. (már ez is mályon nyarspölgári nevelés, örökösösen szilyon tartani azt a napot) rágyujt a csibukra, kiül a terrasra és a csillagok ra gyogásában gyönyörködve várja míg az aszszony nem jön jeleneni:

— Elemér, kész a vacsora!

Es ez így tart két év óta már. Hanem az ember a szokás rabja lesz és lassan-lassan Dálnoki is belenyugszik sorába, sőt vannak pillanatok, a mikor örül rajta, hogy ő ilyen kis feleséget kapott, a ki hízélgés helyett öszinte; nem mézes-mázos csökos természetű, de egyenes igazságos lelkű Szivét nem hordja ajkán, de szerelmében tántoríthatlan; szemével nem tud csábítani, de nyílt tekintetével a lelket öleli át; nem mosolyog kacérságból, nem tettető, nem álnok, nem hü. Kezdi szeretni azt az édes kis feleséget. Mert szó, a mi szó, ha a régi tapasztalataira gondol, jobban is szereti hogy ilyen aszszony az ő kis felesége.

Boldog gondolatok között érkezik laká-

— A „debr. jótékony nögyelet” tagjai kértnek, hogy a köztük kiosztott szavazati ikeket, a választmány tagjainak összeállítására ezéjlából e hét folyamán adják be az elnökséghez, Nagy Péterfia utcán 974. sz alatt.

— A „biharmegyei kaszinó” 100 frtal belépett az erdélyrezi kultur-egylet alapító tagjai sorába. A szombati ülésemben csak ezt az áldozatot hozta meg a választmány, hanem ezen kívül 25 vált tag iratkozott be, rendezte a tagula kultur-egyletbe s 250 frtot tevő tagsági díj a k a t az illetők egyszerre beis fizették.

— Helyreigazítás. A rom. kath. egyház patronatus ügye” című közleményében egy pár nagyobb sajtó hiba fordult elő mit is ezennel kijavítunk. Az első hasáb 3-dik kikezdésének utolsó második sorában „m e g k e r e s e” helyett „megkeresése” és a harmadik hasáb második utolsó kikezdése végén a harmadik utolsó sorban a „v á r a k o z o t t” szó elé oda olvasandó a „nem” szócska.

— Adományozás. 8-ik közlemény a helybeli collegiumnál tervebe vett zene-és énektanári tanszék alapjára hozzáért kezelt kegyes adományokról: az 51-ik számú iven M. K. küldött 5 frt, 60-ik sz. iven Szikszay József ur 20 frt, 97-ik sz. iven Thót Ferencz tanár ur 10 frt, 281-ik sz. iven Lisztes János ur 1 frt. E szerint e 8-ik közlemény összege: 36 frtot, a főösszeg pedig 808 frt 51 krt tesz. — Mely kegyes adományokért ismételve is köszönetem nyilvánítva, ajánlom tisztelt-tel a n. é. közönség beces pártolásába továbbra is ez ügyet. Debreczen, 1885. május 20-án. Hegedüs Sándor colleg. háznagy.

— A helybeli iparoskör részben saját céljai és részben az elszegényedett és nyomorba jutott iparosok és családjaik segélyezési alapja javára, a m. kir. pénzügyminiszterium által engedélyezett sorsjátékokot rendez, következő nyereményekkel: főnyereménye k. l. egy ezüst-éveszköz 6 személyre 140 frt, 2. egy férfi arany óra 70 frt, 3. egy gyümölcsös ezüst tál 38 frt, továbbá 5 nyeremény 10 frtos, 30 — 5 frtos, 62 — 2 frtos, 80 — 1 frt, 20 kros, 120 — 1 frtos, összesen 300 nyeremény tárgy 797 frt. értékben. — A huzás folyó évi június hónap 14-én hatósági felügyelet mellett történik és pedig a Népkertben ez alkalommal tartandó zászló felavatási ünnepély alkalmával a népszavazat megelőzőleg. A nyeremények a nyert sorsjegy visszafutására mellett, a huzás után 6 nap mulva kiszolgáltatnak. Mind azon nyeremények a huzás után 30 nap alatt bármi okból fel nem vétetnek, a kitűzött céljára értékesítetnek. A debreczeni iparoskör a nyeremények pontos kiszolgáltatásáért kezessékedik. A sorsjegyekért befolyó pénzt Magyar Ferencz kör-pénztáros kezeli, hova a már eladott sorsjegyek ára beszolgáltatása kéretik. Sorsjegyek darabonként 30 krt kaphatók több helyen, s melegen ajánlatnak a t. közönség beces figyelmébe és partfogásába, hogy ezen az uton elérhető legyen az iparoskör kebeleben egy jótékony célú alap, az elszegényedett és nyomorba jutott iparosok és családjaik segélyezéséjéért. Itt a kedvező alkalom, hogy megmutathassák kivált iparosaink, hogy maguk és hozzátartozóik gyámolítására alapot tudnak és képesek teremtani. — Segíts magadon, akkor az isten is segít” mondja a példabeszéd. — Kis-épp-kböl lesz a folyam, perszemekből a halom. mondja az írás: az iparoskör segélyező alapja pedig megvalósuland, ha a különben nem oly sok 30. kros sorsjegyek, melyek — igen kedvező fogadtatásban részesülnek már

sára Dálnoki ur. Nagy csodálkozására kis felesége nem volt otthon.

— A nagysága a városligetbe ment sétálni, — jelent a szobaleány.

— Régen?

— Egy óra előtt.

— Kivel?

— Egyedül;

— Mit mondott?

— Hogy ne tessék türelmetlenkedni, nagyon unja magát, sétálni megy, hét órára itthon lesz.

A kis feleség pontos és a hogy meg, hagyta hét óra előtt már hazajött. Vidám, pajzán, jókedvű volt. Nevetett, csacsogott, csicsogott, játszott, dalolt, tánczolt pajkosan, mint egy kis gyermek. A nyakába borult Elemérnek és úgy ölelte csökölte. . . . Elmondta százszor, hogy az ő lelke még sohasem örült úgy a tavasznak, a rügyező fáknak, madár énekének, nyíló virágnak mint most . . .

Sétálközben gyöngyvirágot vett egy kis leánytól, — megállott a tó partján, sokáig nézte, hogy hogy cziczizálnak a kis halak mikor a vízbedobott kenyérmorzsa száz irányban szétuszál, aztán elkerülve az emberek csoportját magányos helyet keresett, s ott sétálgatott egyedül, gondolataival, ábrándjaival, szerelmével. — És most nem győz eléget beszélni szerelméről; újra meg újra átöleli férje derekát, és csak úgy omlik a forró csökok zápora.

— „Még egyet; most a homlokodat; arczodat, — jobbról na most balról, két szemedet, így . . . most azt a csási fülecs kétet . . . még, még, még . . .”

— De az isten áldjon meg, hagyj nekem békét! Mi az ördög bujt ma beléd? A kis menyecske rá se hallgat a faképző szavakra, nem törődik Elemér huzó-

eddigéle is — melébb és mind elkeleik. — Sziveskedjék azért ki — ki melébb jó eleve elátni magát ily sorsjeggyel, annál is inkább mivel a zászló felavatási ünnepélyen résztvevőknek a meghívó szerint sorsjeggyel is kell bírniok, de még más oldalról a jótékony cél nagyon is megérdemli, hogy ahhoz ki ki néhány fillérrel járuljon, azon biztos reményben hogy még azon felül értékes tárgyaknak is juthat birtokába. — Kétfős lévén e zé, bizonyára megérdemli a pártolást! V adon Sándor

— A képviselő választók figyelmébe. Az 1876 diki évi XVIII. t. cikk 1-5 §. értelmében, az országgyűlési képviselőválasztónak a jövő 1886 diki évre szóló összeírására a központi választmány által az összeírás küldöttsége a város mind három választókerületére megalkittatván: az összeíró küldöttsége elnöki részéről az 1874 diki évi XXXIII t. cikk 32-dik § sa nyomán ezennel közhirvetéttik, hogy a választók névjegyzékének, — a rendelkezés alatt álló hivatalos adatok alapján leendő — hivatalbeli kiigazítása a városnak nagytermében, f. év május 26 diki, 27-diki, 28 diki és 29-diki napjaiban d. e. 9-től 12-ig és délután 3-tól 6 óráig nyilvánosan fog eszközöltetni, mely kitűzött határ időben a választási törvény (1874, XXXIII t. cz.) 2., 3., 6., 7. és 9 diki §-sai, továbbá az 1875-diki évi VI t. cikk 1-5 § sa alapján választóképesseleg bíró lakosoknak a törvény 36 diki §-sa szerint, szabadságukban áll választói jogosultságuk igazolása végett az illető összeíró küldöttsége előtt személyesen is megjeljenhetni. Az összeíró küldöttségek.

— Egy debreczeni ifjú Afrikában.

Kunoss Ignác városunk jeles készültsgű fiatal nyelvtudósa az academia költségén azsiai és afrikai utra indult. A fiatal tudós ígértét bírjuk, hogy lapunkat többször fel fogja keresni leveleivel. Kunoss a nyarat Konstantinápolyban tölti, s egy hazaküldött levele innen van keltezve. E levélben írja, hogy az ott lakó magyarok részéről a legkedvesebb előzékenységben részesül. Beiratkozott egy medreszébé (türök iskolába) hogy a türök nyelvet teljesen elsajátítsa. A napokban, írja, — egy Sejk Szulejman nevű dervis főnöknel volt látogatban és nagy meglepetésére egy magyar dervisre talált ott, a ki mohamedán hitre tért és testetüi lelkestől tanulja egész nap a koránt. Jónas Eleknek hívták, most Ömer effendi a neve. „Mindennap támad új ismeret-segem — írja tovább, — mindenféle rendű és rangu emberekkel. A türök nép nagyon jó lelkű és becsületes, a magyart meg különösen szereti. Egyelőre itt szándékozom maradni, 3 hónap mulva egy kirándulást tesztek Ázsiába, Smyrnába és vidékére, onnan Átmeget Egyiptomba, hol Alexandriát, Kairót, esetleg még Jeruzsálemet is meglátogatom”. — A derék fiatal tudósak szerencsét kívánunk merész útjára.

— Tisza Kálmán arczképét fogják legközelebb olyan formában árulni, a minőben eddig a monarchiában csak egy arczkép van megrajzolva: a királyé. Ez arczkép tulajdonképen írott, de nem szavak különböző módu csoportosításából készült, hanem egyes sorok sürűben, egymás mellett való leírásából, mely sorok helyenkint vastagodása és sürűsödése, vagy ritkulása adja ki az arcz vonalait, körrajzát, teljes hűséggel. Szövege az

dozásával, nem hagyja abba az ölelést, a csökot, a szerelmi vallomásokat. Csak ugy özönlik a szóp ajkáról a szép szó. Ez a néma, hideg ajak most olyan bújában tud beszélni a szív szerelméről, a lélek hűségéről, a vonzalomról, a boldogságról. Kipirult arczához emeli férje kezét, hogy az is érezze, hogy milyen felhevült, forró; két kigyuladt szemével szinte perzseli az Elemér tekintetét.

— Tied vagyok; csak, csak a tied vagyok, szeress . . . Elemérem édes drága egyetlen Elemérem szeretlek . . .

Alig tud kibontakozni Elemér az ölelé karokból, alig bír egy pillanatra szabadulni a szerelmes asszony közeléből. Pedig most szükségé van egy kis magányra . . . sok mindenféle gondolat magfordul az agyában, a melyeknek egyrésze nagyon kellemes, másik része meg nagyon kellemetlen.

Egy darabig idegesen, izgatottan jár fel s alá szobájában, vereztekező homlokát sokszor végig törüli; melléből néha néha egy egy sohaj száll fel, mely észrevétlenül ebben el ajkáról . . . majd türelmetlen lesz, szeméit vér borítja el, és ugy villognak, mintha ellenséggel állna szemközt.

Dühösen rántja fel szekrényé ajtaját, s kivessi az ő porlepte régi kalendáriumát, hogy két év után na ismét jegyzést tegyen benne.

A toll reszketett kezeiben mikor a következő szavakat beírta:

1885 április 26.

A feleségem ma óriási meglepetésemre nagyon sokat beszélt szerelméről, és nagyon szép en tudott róla beszélni; melegen ölegetett, és többet csökölt a kelettenél. — Ez nem természetes. . . . Mától kezdve ova-tonnak kell lennem.”

rezkőnek : munkát, ügye képet a város fiatal magyar képet sokszor ban, és péld eredeti Kön ajánlotta föl.

— A he lerakásnál n építés — dac seknek — ige az idő a héto vezni fog, va hasznáható le főposta épüle kátokat a h

A piac-utca vattuy gépez hoz közlebb ölnyi mélysé nyekész pec

— A sz felszereltetvé kezdű működés budapest-fere kásno utazik a 2 és 1/2 ke kezdetben cse tanítsa. Rövid dohnygyar ép rületre van t munkásnak f

A Szegedi Hí arról értesült, hoz szükséges rendelve, mik gyár eszméje ben levő szeg nyak az ott t ideiglenes dol Mindemellét építve egy nokok és szol épületeket má

— A né nap, ha az ic tait. A hang Deilir induló Diavolo”-ból. és feleség” S álom esende

— Jó kedvben „Tempi passa ből, Verditöl. 6 órakor.

— Nagy mint Bukares sákák egy ma tásukra katoná miniszterelnök maga tegye ú óvó intézkedé

— Ovat társaság kö z tegéséből fel kovicz Lajos tagnap délel megjelent, sz melyben az ir kormányzó é Bánhid y Lúnczi Leo is felügyelő tanú vözölés az ün léktárgyat, el felirattal: „A felgyógyulási cca igazgató tagjai az 1881 érzelmeit Ki ületes alkali raphiai kivite Fuchs Lajos hogy az intéz emlékezetesé jóvoltát, hogy gatójukat suly adta működés téséből több r zetesen: a b adott 2000 frt academiának érdems szegé 500 forintot a egylete részé many képen trtot, és a gy nöngyületnek é 100-100 frto hatottságtól megköszöné a vet és azzal a családias szü ünnepélyen v ügynökség de vett részt.

— Cselé ben az újabb mérvbén szaj hely nélküli e ben növeli. A dok és a kis kedvezőtlen va végzi a nehez cselédtartás k

A statisztikai lenleg 44,009 97,143 háztar biak száma fo gn Morva és nöcselédett sz resetüktől nag dekek elszegé

nd elkelnek. —
lébb jó eleve el
annál is inkább
építen résztvev
jeggyel is kell
a jótékony ezél
ahhoz ki ki ne
zatos reményben
tárgyaknak is
évének és czéh, bi
lást! V a d o n

60k figyelmébe.
ikk 1-ső §. ér.
viselőválasztó
szóló összeírás
al az összeíró
rom választóke
összeíró küldött
dik évi XXXIII
ezennel közhir
névjegyzéknek
hivatalos adatok
kiigazítása a
május 26 dik,
iban d. e. 9 töl
g nyilvánosán
tt határ időben
XXXIII t. cz.)
bbá az 1875-dik
pán választó
törvény 36 dik
áll választói
az illető ösz
éyesen is meg
tésegek.

A Afrikában.
és készültsegi
mia költségén
A fiatal tudós
többször fel
nos a nyarat
n tölti, s egy
teltezte. E le
magyarok ré
kenységben ré
d r e s z é b e
nyelvet telje
a. — egy Seikh
l volt látoga
egy magyar
amedán hitre
lja egész nap
k. most Ömer
ad új ismeret
néféle rendű is
ép nagyon jó
meg különö
közömm ma
irándulást te
vidékére, on
Alexandriát,
met is meglá
adósának sze
képét fogják
adni, a minő
z egy arczkép
z arczkép tu
ak különböző
hanem egyes
aló leírásból,
dása és sűrű
az arez vona
Szövege az

az ölelést, a
t. Csak ugy
Ez a néma,
n tud beszélni
géről, a von
ult arczához
érezze, hogy
nyguladt sze
rtek tekintetét.
ak a tied va
édes drága

mér az ölelő
a szabadulni
Pedig most
yra . . . sok
az agyában,
kellames, má
en

gatottan jár
zó homlokai
néha néha
szerevélent
lymetlen lesz,
ny villognak,
zt.

ny ajtáját, s
alendáriumát,
rzést tegyen

mikor a kö
aprilis 26.
si meglepeté
szélt szerel
tudott róla
t, és többet
z nem ter
z d v e o v a
m."

rozéképnek: Tisza életrajza. A reukivüli munkát, ügyességet és kitartást igénylő arczkőpet a városunkban időző Königsberger Adolf fiatal magyar festő írta. Az érdekes arczkőpet sokszorosították a bécsi állományomban, és példányait el fogják árusítani. Az eredetét Königsberger a kormányelnöknek ajánlotta föl.

A helyi vasút második vágányának lerakásánál nagyszámú munkás dolgozik s az építés — dacára a gyakori zavaró esőzéseknek — igen gyorsan halad, úgy hogy, ha az idő a hétnek a még hátralevő napjain kedvezni fog, valószínű, hogy pünkösztör már használható lesz az új vasút. Ma a sineket a főposta épület előtt is lerakták, s a földmunkásokat a Biedermann ház előtt végezték. A piac-utcai kútban épen utba eső szivattyú gépezetét eltávolították, s az aszfalthoz közelebb ástak számára új helyet. Földművelési munkákhoz szükséges építési munkák is folytak, és egy arnyekszek peozgödörre találtak.

A szegei ideiglenes dohánygyár felszerelésénél pünköszt utáni kedden megkezdte működését egyelőre 40 munkással. A budapest-ferencvárosi dohánygyárból 12 munkásno utazik le Szegedre, hogy a kezdetek a 2 és 1 1/2 krajczáros szivarok készítésére — kezdetben csak ilyenek gyártanak — megtanítsa. Rövid idő alatt hozzáfognak az állandó dohánygyár építéséhez is, mely 12 kat. hold területre van tervezve és mintegy harmadfelezer munkásnak fog állandó keresetet nyújtani. A Szegei Híradó megbízható magánforrásból arról értesült, hogy a debreczeni dohánygyárhoz szükséges felszerelvények már meg voltak rendelve, mikor felmerült a szegei dohánygyár eszméje s tekintettel a válságos helyzetben levő szegei népre azok a felszerelvények az ott terbe vett s már fel is állított ideiglenes dohánygyárnál használtattak fel. Mindemellett a mi dohánygyárunk is fel lesz építve egy pár év alatt. — A hivatalnokok és szolgaszemélyek lakásánál szolgáló épületeket már az idén felépítik.

A népkerti sétatangverseny holnap, ha az idő jobbra fordul, meg fog tartani. A hangverseny műsora következő: 1. Dehír induló Gletsertől. 2. Ouverture: „Fra Diavolo”-ból. Aubertől. 3. Walzer: „Bor, dal, és feleség” Straussól. 4. Dal: „Te vagy álomom esendes éjjelen.” Abttól. 5. Potpourri: „Jó kedvben. Czapekól. 6. Polka franc: „Tempi passati.” Falitól. 7. Finale „Ernani”-ből. Verdítól. 8. Induló. Ambrozól. Kezdeté 6 órakor.

Nagy sáskajárás szállotta meg, — mint Bukarestből írják — a Dobrudzát. A sáskák úgy megronták a vidéket, hogy irtásukra katonaságot kellett kirendelni. Bratiano miniszterelnök beutazta Dobrudzába, hogy maga tegye meg a helyszínen a szükséges övő intézkedéseket.

Ovatió. A magyar-francia biztosító társaság központi tisztviselői, sulyos betegségéből felaladt vezérigazgatójukat, Moskovics Lajost, midőn hosszas távollét után tegnap délelőtt az intézet irodáiban először megjelent, szívélyes ovatióban részesítették, melyben az intézet elnöke, Bittó István és a kormányzó és felügyelő tanács tagjai, br. Bánhidy Béla, Neuwelt, Kisteuacher, Linczi Leo is résztvettek. Az igazgató és felügyelő tanács nevében Bittó István üdvözlő az ünnepeket és pompás ezüst emléktárgyat, egy virágtartót nyújtott át ily feirattal: „Moskovics Lajos vezérigazgató felgyógyulásának emlékéül, a magyar francia igazgatói és felügyelő bizottságának tagjai az 1885. év tavaszán.” A tisztviselők érzelmeit Kis s József tolmácsolta egy lendületes alkalmi költeményben, melyet caligraphiai kivitelben, művészi értékű börtökben. Fuchs Lajos igazgató nyújtott át, előadvány hogy az intézet tisztviselői kara mindenkorra emlékeztetés akaráván tenni a gondviselés azon jóvoltát, hogy tisztelt és szeretett vezérigazgatójukat sulyos betegsége után ismét visszaadta működési körének és övéinek, saját gyűjtéséből több rendbeli alapítványt tett, nevezetesen: a bpesti kereskedelmi akadémiának adott 2000 frtot, a magyar óvári gazdasági akadémiának 1200 frtot ösztöndíjjal egy-egy érdem s szegény növendék számára, továbbá 500 forintot a biztosító hivatalnokok segélyegylete részére Bécsben, és ezenkívül adomány képen a magyar iskolagyületemnek 200 frtot. és a gyermektelepnek, a borsodmegyei öngyuletemnek és a miskolci zsidó öngyuletemnek 100—100 frtot. Moskovics vezérigazgató, meglatottságtól reszkett hangon, néhány szóval megköszönte az iránta nyilvánuló rokonszenvet és azazal az egyszerű, bensőségében szinte családias színezetű ünnepeley véget ért. Az ünnepeleyen a városunkból az itteni főügynökség derék titkára Kossa Albert vett részt.

Cseléd nélküli háztartások Bécsben az újabb hivatalos adatok szerint feltűnő mérvben szaporodnak, mi természetesen a hely nélküli cselédek számát is hasonló mérvben növeli. A középosztály, az iparos családok és a kis fizetésű hivatalnokok körében a kedvezőtlen viszonyok miatt a háziasszony végzi a behezebb házi dolgokat is, hogy a cseléd tartás költségeit meglehessen takarítsa. A statisztikai kimutatás szerint Bécsben jelenleg 44,009 háztartás van cseléddel és 97,143 háztartás cseléd nélküli, és az utóbbiak száma folyton növekedik. Még nem régen Morva- és Csehország nem bírt elegendő cselédséget szolgáltatni Bécsnek, ma ezek a részekétől nagy részt eltek, mi az illető vidékek elszegényedésére is hatással lesz.

Zongora, kis szárayu egészen új, elköltözés végett jutányos áron minden órában eladó Szallár Kázmérral (Hatvan utca, lakás az utcára baloldalt.)

Kétezereken százharmincegy föllépés, Barnay Lajos hazánkia, ki egyike Németország legkiválóbb tragikus művészeinek, a napokban fejezte be pályájának huszonötödik évfordulóját. Ez idő alatt Barnay 2931-szer lépett föl, tehát minden harmadik napot a művészetet szolgálatában töltött, ami, tekintettel arra, hogy milyen nehéz szerepeket szokott Barnay játszani, óriási munkának mondható. Legtöbbször játszott Barnay Hamburgban 631-szor, Berlinben 238-szor. Frankfurtban 336-szor, de vendégfellépései kiterjedtek Oroszországtól egész az egyesült Államokig mindenüvé, a hol csak németül játszani lehet. Szerepei közül Uriel Acostát játszotta 127-szer, Waldemárt 126-szor, Hamletet 98-szor, Tellt 96-szor, Julius Caesart 81-szer, Othellót 59-szer, Keant 49-szer, stb. E huszonöt év alatt Barnay a színpadon 1042-szer nőtt meg, rendszeren a coulissák mögött, meghalt 874-szer míg 118-szor megmegergőzték, 28-szor vízbe fuladt, 143-szor lefejezték, 53-szor lelőtték és 204-szer lezúrták. „Másféle halálmeket” szenvedett 123-szor.

Eltovábbított világító torony. Az amerikaiaknál már nem szokatlan dolog, hogy vasból épített házakat ide oda szállítanak. Most az angolok tettek ilyen féle kísérletet. Constatálták hogy a Tay torkolat medre megváltozott, s ezért budonnessi (Dundee mellett) 20 méter magasságu világító tornyot 80 méterrel odább kell felállítani. Nehéz feladat volt, mert a torony 440,000 kilogr. sulyal bír. Az alapfalazatát annyira áttörték, hogy hét erős gerendát tettek a torony alá; aztán rendkívül erős láncot kötöttek ötszörösen a torony közé. A gerendák alá rakott hatalmas vágányokat megkenték és most szoritani kezdték a gerendákat a kitűzött hely irányában. A torony lassan bár, de egyenetlenül megmozdult és perenzenként 2 és fél centiméterrel haladt odább. Mikor a torony annyira haladt, hogy az alap szabadon állott akkor az alapot átvitték; helyreállították a falazatot és ráillesztették a tornyot. A munka 28 napig tartott és alig 4000 frtba került, amibe bele van számítva a munkások szállítási díja Dundeeből az építés helyszínébe. Új torony építése huszannyaiba került volna.

Három krajczárral naponként eszközölni lehet testünknek alapos kitisztítását s ez által egy egész sor betegségnek elejét vehetjük, melyek a táplálkozás s emésztés rendes menetének megzavarásából (Székrekedés, gyomor, máj, és epebeteg, aranyeres bántalmak, vértulolás, étvágyhiány, stb.) erednek. Brandt R. gyógyserző szvájei labdacsináltrújk és tisztító eszköz alatt, melyből egy doboz 70 kr-ért kaphatni a gyógyszerárakban. Minthogy Magyarországon Brandt R. gyógyszerész svaiaci labdacsináltrújké különféle utánzati léteznek, arra kell gondosan figyelni, hogy minden dobozon, czéjgyűl, egy fehér kereszt vörös mezőben s Brandt R. névaláírása meglegyen.

A „Tisza” csőd

czim alatt a lapok 95-ik számában megjelent közlemény folytán, mely a megkárosított hitelezőket félrevezethetné, eltekintve a tömeges gondnoki díj bíróságok előtt álló kérdéséről, kijelenti a választmány:

1. Hogy több napra kiküldött tagjai ez ideig díjat nem kaptak s az eddig előfordult egy esetben kiküldött választmányi tag díjának megállapítása bírói elintézésre vár; tehát az érintett ezekben kifejezett megbotránkozás tárgyaltan.

2. Hogy a követelések i v e t e l n é k ü l p e r u t j á n való behajtása czélba nem vétetett, elnem határozatotott, nincs tehát tárgya az idézett cikkben kifejezett helytelenítésnek sem.

3. Hogy a csődtömeg vagyonának megállapításánál a társaság könyvei nem mellőzhetettek s az érintett körülménynek a tömeg vagyonáról bizottságok utolsó határozatában a felszámoló bizottságnak utolsó határozatában és csődnyitási kérelmében foglaltakkal meg nem egyezik.

4. Hogy a csődtömeg ingatlanai értékesítése tekintetében az érdekeltek a tömeg gondnoktól minden órában felvilágosítást szerezhettek, s esetleg javaslatukat beadhatják.

5. Hogy a választmány törvényes hatáskörét teljesen ismeri és mint eddig felismerte jövőre is fel fogja ismerni azon kérdéseket, melyek eldöntése törvényszerint a hitelezők egyetemét illeti.

Egyébiránt a választmány annál kevésbé tarthatja feladatának a hírlapi vitatkozást, mert a hitelezők jogai s azok érvényesítésének módja a csődtörvényben határozottan körvonalazták.

Debreczen, 1885. május 19-én,
A „Tisza” csődhitelzőinek választmány.

Közgazdaság.

A vetések állásáról ez idő szerint még tiszta képet nem lehet alkotni, valószínűnek látszik azonban, hogy komoly károk csupán a szőlőnél és a gyümölcs fáknál fordultak elő

és hogy a rozs, mely különben is ritkás volt, most még kevésbé biztat jó eredmél. Ellenben a buza, zab és árpa oly kitünően áll, hogy azoknak még a havazás sem árthatott. A föld oly bőven kapott nedvséget, hogy most a gabona dus fejlődéséhez csak a hőmérsék emelkedése szükséges. Hogy a gazdák az utóbbi napok hideg időjárása folytán jelentékenyebb károsodások miatt nem agódnak, mutatja azon körülmény is, hogy a gabona üzlet irányzata a tözsdén változatlan maradt, a határidő üzletben ugyan az üzerek megkísérlették ár-emelkedést létre hozni, de ez nem bir jelentőséggel. A külföldi államokból a vetések állásáról meggyújtató tudósítások jöttek: Franciaországból, Németországból és Romániából; ellenben rosszak a terméskiállítások az Egyesült-Államokban és Oroszország néhány kormányzóságában, melyek a gabnatermelés tekintetében fontosggal bírnak.

Terményárak a debreczeni piacon.

Debreczen, 1885. május 19-én.

Egy m. mázsa	felső, közép, alsó.
Buza	8.20 7.95 7.70
Kétszeres	6.80 6.65 6.50
Rozs	6.40 6.30 6.20
Árpa	5.50 5.40 5.30
Zab	6.80 6.70 6.60
Tengeri	6.40 6.20 6.00
Köles	6.30 6.20 6.10
Burgonya 1 zsák	1.40
100 kl. szalonna	47.00 46.00 45.00
100 kl. háj	47.00 46.00 45.00

Vásárfelügyelőség.

Sertésvásár.

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése

Máj. 18.

Az üzlet kissé élénkült. — Magyar urasági öreg nehéz 37.—39.—, fiatal nehéz 39.—50.—, közép 41.—50 könnyű 42.—50 Szedett nehéz 37.—39.—, közép 41.—44.—, könnyű 42.—42—50 Romániai bakonyi nehéz —, átmeneti, közép —, —, bakonyi könnyű —, —, átmeneti, eredeti nehéz —, —, átmeneti, közép —, átmeneti. Szerbiai nehéz 38.—55 —, átmeneti, közép 33.39—43.—, átmeneti, könnyű 41.50—42.—, átmeneti. Hízó 1 éves élősulyban levonással 30.—34 2 éves —, —, —, —, —. Az árak hizott sertéseknél páronként 45 kilós és 4% százalékos levonással kilogrammonként értendők. Romániai és szerbiai sertések, melyek mint átmeneteliek adattak el, vevőknek páronként 3 aranyban vám fejében megtérítettek.

Legújabb.

(„Debreczeni Ellenőr” eredeti távirata.)

BUDAPEST, máj, 20. A bécsi községtanács tagjai tegnap este a „Vesta” hajón megérkeztek s az eső daczára nagy számu diszes községbe látta fogadtattak. A vendégeket Ráth főpolgármester meglehangu beszéddel üdvözlölte, melyre Uhl Bécs város polgármestere szívélyesen válaszolt. Ma délelőtt kilenczór a vendégek a kiállítási bizottság tagjai üdvözlöttek. Előszórajz iparcarnokot, aztán a virágcsarnokot tekintették meg, hol minden vendég bokréta! kapott. A község a vendégeket mindenütt lelkes tüntetéssel fogadja. Az eső folyton esik. A nemzetközi tenyészjuh kiállítás ma délben megnyitott. Több mint 2100 db kitünő fajú van kiállítva.

BUDAPEST, máj, 20. A főrendiház a vízjogi tjavaslatot általánosságban és részleteiben elfogadta. Erre vonatkozó nuntiumot a képviselőház a ma délutáni ülésben átveszi.

Felolvas szerkesztő és kiadó Iaptalajdonos
Vártosi Arnold.
Főmunkatárs: Karocza Vilmos

MATTONI BUDA-KIRÁLY KESERŰVIZÉ

Több kiállításon jutalmat nyert.
Kapható minden gyógyszerár és ásványvíz kereskedésben.

MATTONI és WILLE

BUDAPESTEN.

Köszénkátrány

legjobb minőségben
zsindely- és deszkatekők behuzására

mely által azok tartóssága kétszeres borszabb, továbbá czulapok, melyek a földbe ásának, kerítések, gazdasági eszközök befestésére, ajánlja jutányos ár mellett bordóban a 50 és 200 kilogramm suly tartalommal.

A légszuszgyár igazgatósága

DEBRECZENBEN.

Nyuítsuk a szerencsének jobbunkat!

500 000 márká főnyereményt ígér kezdve esetben a legújabb hamburgi nagy pénzsorsjáték, mely a magas kormány által jóv hagyatott s biztosított.

Eme újabb játék tervezet előnyös be rendezése abban áll, hogy rövid pár hó lefolyása alatt 7 sorsolásban 100.000 sorsjegy közül 50,500 nyereménynek kell bizonytörténni, ezek között vannak főnyeremények esetleges 500,000 r. márká, illetőleg

1 nyerem. á m. 300,000	26 nyerem. á m. 10,000
1 nyerem. á m. 200,000	56 nyerem. á m. 5000
2 nyerem. á m. 100,000	106 nyerem. á m. 3000
1 nyerem. á m. 90,000	253 nyerem. á m. 2000
1 nyerem. á m. 80,000	512 nyerem. á m. 1000
2 nyerem. á m. 70,000	818 nyerem. á m. 500
1 nyerem. á m. 60,000	31720 nyerem. á m. 145
2 nyerem. á m. 50,000	16990 nyeremény
1 nyerem. á m. 30,000	á m. 300, 200, 150, 124,
5 nyerem. á m. 20,000	á m. 300, 200, 150, 124,
3 nyerem. á m. 15,000	100, 94, 67, 40, 20.

Ezen nyereményekből az első osztályban 2000 sorsolatik ki 117,000 m. összegben. — Az I. oszt. főnyeremény 50,000 m. tesz s a 2-ikban 60,000, a 3-ikban 70,000, a 4-ikben 80,000, azt 5-ikben 90,000, a 6-ikben 100,000, a 7-ikben azonban esetleg 500,000 illetőleg 300,000, 200,000 stb. márkára emelkedik. — A nyereményhuzások szerzőleges hivatalosan vannak megállapítva. — Ezen nagy, az állam által biztosított pénzsorsjáték első huzását kerül

1 egész eredeti sorsjegy csak 3.50 ft. o. é.
1 fél " " " " " 1.75 ft. o. é.
1 negyed " " " " " 90 kr. o. é.

Mindenemű megbízások, a pénz beküldése, postautoni fizetés vagy az összeg utánvétele mellett rögtön a leggondosabban elrejtettnek, mindenki az állam czímerével ellátott eredeti sorsjegyet tőlünk saját kezébe kapja.

A megrendelésekhez a szükséges hivatalos tervezetek ingyen mellékeltenek, melyekből úgy a nyermények beosztása az illető osztályokra, mint szintén az illető betétek is megláthatók és minden huzás után érdekeltek feleinknek felhívás nélkül megküldjük a hivatalos huzási lapjstromot. Kiváratna a hivatalos tervet előre megküldjük — megtekintés végett — bérmentve, és készek vagyunk nem tetszés esetében a sorsjegyet az összeg visszafizetése mellett huzás előtt visszavenni.

A nyeremények kifizetése természetesen pontosan állami garancia mellett történik.

Csoportozatunk mindig a szerencse kedvelőibe volt, és érdekelte feleinknek gyakran a legnagyobb nyerményeket fizettük ki, többek között 250,000 100,000, 80,000, 60,000, 40,000 stb. márkával.

Egy ily, a legszolidabb alapra fektetett vállalatnál előreláthatólag mindenütt a legelőkeltebb részvételre lehet bizony számítani s kérjük emelől fogva, hogy minden megrendelést teljesíthessünk, a megrendeléseket minél előbb, de mindenesetre f. é. május 30. előtt egyenesen hozzánk beküldeni.

Kaufmann és Simon bank- és váltó-üzlete
Hamburgban.

U. i. Ezennek köszönésünket nyilvánítjuk az eddig megajándékozott bizalomért, és kérjük eme újabb nagyszerű kilitásu sorshuzásra becses figyelmeket.

A FENTEBBIEK.

Kitünő minőségű Gráci és Marburgi férfi és női cipők.

JELENTÉS.

Rövid idő mu van
üzlethelyiség változtatás
miatt, a rakláramon levő, legjobb anyagból készült
női, férfi és gyermek cipők árait
egyelőre tetemesen leszállítottam.

A mit is azon hozzáadásal hozok a nagyérdemű közönség becses tudomására, hogy **ezután is mint eddig, fő feladatomnak tekintem tisztelt vevőimnek a legjobb anyagból készült árukat legelőcsőbb árban adhatni.**

A nagyérdemű közönség szives pártfogását magamnak továbbra is kérvé, maradtam

tisztelettel
FALK OTTÓ
Debreczen, Czegléd-utca a városháza épületében.

Megrendelések mérték után gyorsan, javítások pontosan esz készöltetnek.

Legjobb fajta Everlaszing női és leány cipők.
Legjobb minőségű gyermek cipőkben

Minden töllem vásárolt cipőnek jószágáért kezességet vállalok.

Üzletemnek végképeni felhagyását

elhatározva, értesitem a n. é. közönséget, miszerint a raktáromon lévő
legújabb divatu összes árucikkeket

== készpénz fizetés mellett ==
gyári áron alól

➔ **VÉGKIÁRUSÍTOM.** ➔
ROTT L.

Debreczen, főpiacz kistemplommal szemben.

SÓ S - BORSZESZ

Bárvárt Károlytól

vaiódi minőségben, eredeti árakon kapható DEBRECZENBEN

Csanak József kereskedésében
mint egyedüli főraktáramban.

Ezen hatóságilag engedélyezett kítőnő háziszor, mely a szegedi országos kiállításon érem éremmel, a székesfehérvári kiállításon ezüst éremmel lett kitüntetve, különösen jó gyógyhatást eszközöl: rheuma, csusz, szaggatás, fagyás, fej-, fog-, és fül-fájdalmak is szemgyuladással, ezenkívül fogtisztító szerül is igen ajánlható, a mennyiben a fogak fényét elősegíti, a foghúst erősíti és a szájból minden kellemetlen szagot eltávolít.



Utánzások meggátlása végett alább látható czimlapomat, mely minden egyes üvegre ragasztva van, a budapesti kereskedelmi kamaránál 100.1875. szám alatt mint védjegyet bekebeleztettem.

Tisztelettel

Bárvárt Károly,

Budapest, IV. ker. Nagymező-utca

E védjegyet különös figyelembevételre ajánlom.



Tisztelt vevőim! a n. é. közönséget van szerencsém értesíteni, miszerint üzlet-helyiségemet

Piacz-utca 2138 sz. alá

a Biedermann házba helyeztem át, megjegyzvén, hogy az eredeti SINGER varrógépek kizárólag csakis nálam kaphatók.

NEIDLINER G.

Kávé

LUDWIG HARLING & COMP. HAMBURG (8) szállítanak, a legfinomabb minőségűt olcsó árak mellett portamentesen utánvétel mellett. (Pontos szállítást mellősenki sem adhatja olcsóbban ezen kávékat.)

5 ko. afrik. Mocca, prima	frt. 3.-
5 " keletind. kávé, szép	" 3.60
5 " Cuba, brillans	" 4.40
5 " Ceylon, prima	" 4.80
5 " Arany Menado, különös finom	" 5.20
5 " Ceylon, gyöngy	" 6.-
5 " arabs Mocca tüzes	" 6.-

A költözködési idényre.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a közeledő költözködési idényre mindennemű bútork beszállítását, valamint azoknak minden irányban való szállítását

a legjutányosabb áron

elvállalom. Reményilem, hogy a t. közönség a számos éveken át bennem helyezett bizalommal ezuttal is szerencsétlenül fog.

Mély tisztelettel

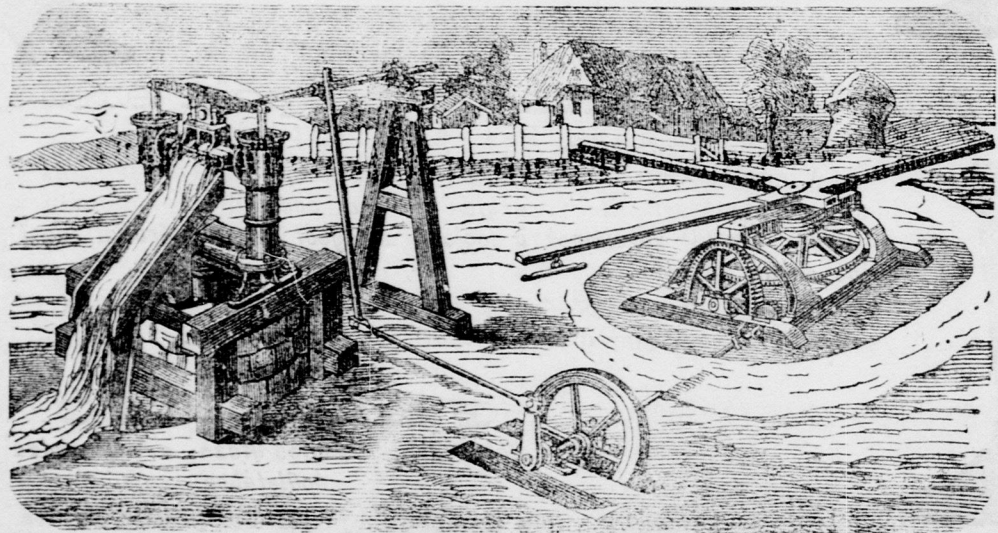
Rosenberg Albert
szállító

Nagyvárad-utca a megyeházzal szemben.

Alapított 1858-ban.

WALSER FERENCZ

első magyar gép- és tűzoltószerek gyára, harang és ércöntödéje,
BUDAPESTEN ROTTENBILLER-UTCA 66.



Ajánlja gyártmányát mint magyar különlegességet,

kutakban és mindennemű szivattyukban

Elvállal teljes vízvezetékberendezést városok, földbirtokosok és magánzók részéről, modern technical alapon és kedvező feltételek mellett, ajánlkozik

KÖZ- és MAGÁN FÜRDŐK
felszerelésére

szagmentes ürszékek

felállítására és minden vízművi munkát gyors és pontos kivitelére.

Képes árlapok, és részletes költségtervezetek kívánatra díjmenten küldetnek.

EGYETLEN BELFÖLDI SZIVATTYU GYÁR.